

Sct. Peders Kirkeplads

NÆM 2007:135

Fig. 1. Grav G4 i felt 2.

Kampagne: 01-12-2008 KUAS nr. 2008-7.24.02/NÆM-0020

NÆM 2007:135 Sct. Peders Kirkeplads, Sct. Peders Sogn, Tybjerg Herred, tidl. Præstø Amt.
Stednr. 050707. Sb.nr. 42. Rapport for undersøgelse ved Sct. Peders Kirkeplads mellem Boderne og kirken. Af arkæolog Susanne Outzen.

Abstract

I forbindelse med nedgravning af kabler og opsætning af nyt lys omkring Sct. Peders Kirke fremkom to begravelser samt en mængde løsfundne knogler, som blev rensset, dokumenteret og hjemtaget efter en kortvarig undersøgelse. Skeletterne af to voksne individer G1 og G4 lå begge med armstilling B/C: G1 blot ca. 50 cm under nuværende terræn, mens G4 lå ca. 160 cm under nuværende terræn. G4 anses derfor for ældre end G1.

Undersøgelsens forhistorie

I forbindelse med etablering af ny belysning på Sct. Peders Kirke fik Næstved Museum i sommeren 2007 besked om, at der skulle graves på Kirkepladsen. Det blev fra museets side oplyst, at opgravningerne uværligt ville komme til at berøre det gamle kirkegårdsområde, som ligger centralt i den middelalderlige købstad, der også er udpeget til kulturarvsareal. Selv ved genopgravning af tidligere ledningstracéer vil der være risiko for at støde på bevarede kulturminder. Projektet blev imidlertid udsat, og i begyndelsen af november 2008 fik museet besked om, at projektet straks ville blive igangsat. På et møde med Næstved Kommune og NKE Elnet A/S anbefalede Næstved Museum en overvågning betalt af bygherre. Dette blev afslået, hvorefter museet måtte varsle, at der ville komme standsninger af gravearbejdet, hvis der blev påtruffet fortidsminder.

Næstved Museum foretog derfor en løbende overvågning af opgravningerne til de forskellige lysanlæg og kabler.

D. 19. november 2008 stødte entreprenøren på et skelet sydvest for kirken, hvilket førte til første standsning og undersøgelse (undersøgelse af felt 1 mandag d. 1. december 2008). I forbindelse med underboring til kabel under brostensbelægningen foran kirkens syddør med efterfølgende opgravning af bor fandtes endnu en begravelse in situ, og arbejdet blev derfor standset d. 24. november og efterfølgende undersøgt (undersøgelse af felt 2 onsdag d. 3. december 2008).

I 1820'erne fandt den sidste begravelse sted på kirkegården uden om kirken og i de følgende årtier blev kirkegårdsmuren samt de huse, der var indbygget heri, nedrevet (O. Smith, 1935 s. 244). Fra 1821 fungerede den nye assistenskirkegård på Præstøvej. Siden da er der gennem årene gravet et utal af grøfter til gas, vand, el, fjernvarme, telefon m.m., som aldrig er blevet overvåget eller undersøgt af museet.

I begyndelsen af 1980'erne arbejdede man med planer om at frilægge Kirkepladsen og gøre den til opholdsplads med græs og brosten. Arbejdet mandede ud i en lokalplan for pladsen og i 1984 indledtes omlægningen, der blev afsluttet i 1986. Omlægningen resulterede i en række gravninger (1984:400A, 1984:400B, 1985:500, 1986:300 og 1986:311). Ved disse undersøgelser udgravede museet bl.a. rester af Søndre Vor Frue Kapel, flere grave - heriblandt murede grave - samt et tidligere våbenhus og rester af kirkegårdsmuren. Endelig blev der i forbindelse med etablering af en række plantehuller ved siden af Vinhuset fortaget en mindre undersøgelse (1989:170), hvor der fandtes 5 grave.

I sommeren 2007 blev fjernvarmen mellem kirken og Boderne omlagt og i den forbindelse overvågede museet opgravningen, hvilket resulterede i registrering af 10 grave (2007:101 Sct. Peders Kirkeplads).

Administrative data

Administrativ korrespondance: Se museets sag NÆM 2007:135.

De to undersøgelser fandt sted henholdsvis mandag d. 1. december (felt 1) og onsdag d. 3. december (felt 2) 2008.

Museumsinspektør og arkæolog Susanne Outzen var daglig leder. Arkæolog Kasper W. Stjernqist var assistent.

Ansvarlig var museumsinspektør Birgitte Borby Hansen, der også stod for en del af den forudgående og efterfølgende overvågning.

Overvågningen blev bekostet af Næstved Museum, mens selve undersøgelserne blev bekostet af NKE-Service A/S, Næstved.

Gravene var ved undersøgelsen allerede fremgravet af bygherres entreprenør, Arkil A/S, Næstved.

Topografi, terræn og undergrund

Næstved domineres af de to middelalderlige kirker Sct. Peders Kirke og Sct. Mortens Kirke. Hvornår landsbyen Næstved blev købstad vides ikke sikkert. I 1135 blev Sct. Peders Kirke m.m. skænket af Peder Bodilsen til et benediktinerkloster. Ved gaver kom klostret hurtigt i besiddelse af temmelig meget jordegods dels i byen og dels i omegnen. Også kronen skænkede klostret gods. I Erik Lams gavebrev af 1140 til klostret omtales byens torv. Klosteranlægget blev ikke opført inde i byen, men ved det nuværende Herlufsholm - dengang Skovkloster. Kirken ombyggedes til stadighed fra den noget mindre romanske kirke til den gotiske katedral i løbet af middelalderen. Kirken er siden kraftigt restaureret. Nord for kirken lå byens torv, der efter reformationen flyttede til det nuværende Axeltov, hvor tidligere gråbrødreklosteret havde haft sin placering. Ved torvet, nord for kirken, lå byens rådhus, som blev opført i senmiddelalderen, ved siden af Gøyernes Gård (nedrevet i 1950'erne). Vest for kirken lå Katekismusstræde ud til hvilken, der i senmiddelalderen blev opført bygninger med teglbyggede kældre, der endnu er bevaret under det nuværende Vinhus. Tidligere lå byens rådhus her. Mod syd afsluttedes kirkegården af et smalt stræde og boderækken, hvis ældste hus er fra omkring 1400. Der er spor af menneskelig aktivitet tilbage til 1000-årene i gader omkring Sct. Peders Kirke. Mod øst ligger én af byens centrale gader: Købmagergade.

I tilknytning til Sct. Peders Kirke har der fra begyndelsen været en kirkegård. Dele af kirkegårdsmuren og dermed afgrænsningen af kirkegården er lokaliseret ved tidligere arkæologiske undersøgelser. Kirkegården blev nedlagt i 1820'erne.

Hele området omkring kirken er på et tidspunkt blevet afgravet, hvorfor der intet er tilbage af det oprindelige muldlag. Efter afgravningen blev der påført et stabiliseringslag af grus i ca. 10 cm's tykkelse, hvorover er et 20-40 cm tykt lag muld. Sandlaget ligger umiddelbart over de øverste grave på kirkepladsen. Undergrunden nåedes i felt 2 ved 2 m og bestod af gulbrunt leret grus (A5). Imellem gruslaget og undergrunden kunne iagttages to lag (A3 og A4), der dog mindede meget

om hinanden og må betegnes som kirkegårdsjord iblandet tegl- og mørtelnister og -klumper samt begravelser og løse knogler.

Målesystem

Grøfterne langs syd, øst og nordsiden af Sct. Peders Kirke er indmålt med GPS af Landmålergården, Næstved.

Der blev udlagt to felter: Felt 1 sydvest for kirken (= 1. budget) og felt 2 sydøst for kirken ved skydehul (= 2. budget).

Alle gravede kabelgrøfter, lampehuller og felter er indtegnet i KarteringNæstved, MapInfo. De ikke-indmålte grønne er omtrentligt placeret.

Udgravningsmetode

Opgravningerne til kabelgrøfter (ca. 20 cm brede og 40-50 cm dybe) og lampehuller (ca. 100x 100 cm og 50 cm dybe) blev løbende overvåget af museumsinspektørerne Birgitte Borby Hansen og Susanne Outzen. I forbindelse med overvågningen blev arbejdet standset i alt to gange for videre undersøgelse.

Felt 1 er opmålt i profil, mens felt 2 er opmålt i plan (ved G4) i ca. 1,6 m's dybde samt i nordprofil. Skeletterne blev afrenset, registreret og fotograferet og herefter møjsommeligt udgravet og hjemtaget. Udgravningsforholdene var ret vanskelige især pga. de ret snævre udgravningsfelter, hvorfor det var svært at udgrave og optage knoglerne i deres helhed.

Der blev opsamlet og hjemtaget en del knogler fra den opgravede jord, der lå i bunker ved siden af grønne. Disse blev hjemtaget og vasket sammen med de undersøgte skeletter. Når knoglerne er gennemgået og vasket vil de blive deponeret på Panum Institutet i København.

Grav G1-G4 er registreret på skemaer.

Grøfterne og felterne er indtegnet i KarteringNæstved/MapInfo.

Der blev taget i alt 31 fotos fordelt på de to undersøgelsesdage samt under overvågningen fra d. 19. november til og med d. 4. december 2008. Dels blev der taget fotos af begravelserne og felterne, men også af grønnes forløb rundt om kirken og langs Vinhuset.

Undersøgelsens resultater

Ved de to undersøgelser undersøgte i alt to begravelser (G1 og G4) af to voksne individer med armstillinger B/C. Dertil kom Grav G2, der sås i profil i felt 2 (inkl. opsamlede knogler i jordbunkerne) og grav G3, der var gravet væk af gravemaskinen og derfor udelukkende er registreret som opsamlede knogler.

Dateringerne er noget vanskelig. Pga. stratigrafien antages Grav G1 at være fra nyere tid, mens Grav G4 (og G3) kan være noget ældre – fra middelalderen.

Begravelserne var begge uforstyrret af tidligere gravninger, hvilket bekræftede, at der endnu er uforstyrrede begravelser på den tidligere kirkegård.

Desværre var det ikke muligt at undersøge begge begravelser i deres helhed, da felterne var ret små. Dele ligger derfor stadig in situ. Det samme gør resterne af skeletter optaget d. 4. december i felt 2 i forbindelse med overvågning af opgravning af bor i felt 2.

Løsfundne knogler viste begravelser af børn.

Fig. 2. Grav G1 var delvis bortgravet af gravemaskinen og sås derfor kun bevaret i nordprofilen.

Fremtidigt arbejde på stedet

Ved opgravninger i forbindelse med diverse ledningsarbejder eller andet vil der også i fremtiden være risiko for at støde på begravelser fra den gamle kirkegård eller på bygninger, der lå i tilknytning til kirkegårdsmuren. Der er gravet rigtig mange steder på Kirkepladsen, men endnu er langt fra hele arealet gennemgravet, hvilket undersøgelserne tydeligt bekræftede.

Næstved Museum d. 15-12-2008

Arkæolog
Susanne Outzen

Anlægsliste

Anlæg	Hovedgrupper	Undergrupper	Datering	Fase	Tegn.	Indgår i	Består af
Kampagne: 01-12-2008							
A1	Kulturlag	Kulturlag	Historisk tid (1067 -)		T1		
A2	Kulturlag	Kulturlag	Historisk tid (1067 -)		T1		
A3	Kulturlag	Kulturlag	Historisk tid (1067 -)		T1		
A4	Kulturlag	Kulturlag	Historisk tid (1067 -)		T1		
A5	Naturfænomener	Undergrund	Udateret		T1		
A6	Kulturlag	Kulturlag	Nyere tid, industrialismen		T1		
A7	Kulturlag	Kulturlag	Nyere tid, industrialismen		T1		

Anlægsbeskrivelse

A1

Kulturlag, Kulturlag, Historisk tid (1067 -)

Felt 1. A1 indeholder grav G1. Gråbrunt, let sandet, humøst muld. Heterogent. Indeholder tegl- og mørtelnister samt småsten. Nedgravningen ses ikke. Nogle skeletdele lå forkert i graven pga. maskingravnning. Graven er indtegnet i profil på T1. Tolkning og datering: Kirkegårdsjord med grav G1. Middelalder og nyere tid.

Tegninger: T1

Foto: 0/6,0/7,0/8

Fund: G1: Menneskeknogler, Historisk tid (1067 -)

A2

Kulturlag, Kulturlag, Historisk tid (1067 -)

Felt 1. A2 indeholder grav G2. Ved lampehul 2 fra vest. Gråbrunt, let sandet, humøst muld. Indeholder enkelte trækulsnister samt mørtel- og teglnister samt teglfragmenter (max. 5x5 cm) og småsten. Ligner A1. 1 måske 2 grave. Graven(e) er delvis bortgravet med maskine og ses derfor kun i profilen. Skeletdele er opsamlet i jordbunken. Ingen tydelig nedgravning. Tolkning og datering: Kirkegårdsjord med grav G2. Middelalder og nyere tid.

Tegninger: T1

Foto: 0/14

Fund: G2: Menneskeknogler, Historisk tid (1067 -); X4: Kridtpibe, Nyere tid, 1600-1700 tallet

A3

Kulturlag, Kulturlag, Historisk tid (1067 -)

Felt 2. A3 som A1 og A2. Gråbrunt, sandet en anelse leret muld. Heterogent. Indeholder tegl- og mørtelnister, enkelte mørtelklumper og enkelte trækulsnister samt småsten. Ingen tydelig nedgravning. Tolkning og datering. Kirkegårdsjord. Indeholder grav G3 og G4 samt løsfundne knogler. Middelalder og nyere tid.

Tegninger: T1

Foto: 0/17,0/18,0/19,0/20,0/21,0/22,0/23,0/24,0/25,0/26,0/27,0/28,0/29

Fund: G3: Menneskeknogler, Historisk tid (1067 -); G4: Menneskeknogler, Historisk tid (1067 -); X5: Yngre rødgoods, (stjertpottegods) vådglasur, randskår, Nyere tid (1661 -); X6: Keramik diverse, Nyere tid (1661 -); X7: Stentøj, randskår, Nyere tid (1661 -)

A4

Kulturlag, Kulturlag, Historisk tid (1067 -)

Mørkt, gråbrunt lidt mere homogent leret gruset med 1 til 2 begravelser. Adskillige knogler sidder i profilvæggen in situ. Tolkning og datering: Kirkegårdsjord. Middelalder og nyere tid.

Tegninger: T1

Foto: 0/17,0/18,0/19,0/20,0/21,0/22,0/23,0/24,0/25,0/26,0/27,0/28,0/29

A5

Naturfænomen, Undergrund, Udateret

Gulbrunt leret grus med sten og flint. Der ses ingen knogler/begravelser i undergrunden, der påtræffes 2 m under nuværende terræn: ca. kote 7,85. Tolkning og datering: Undergrund.

Tegninger: T1

Foto: 0/17,0/18,0/19,0/20,0/21,0/22,0/23,0/24,0/25,0/26,0/27,0/28,0/29

A6

Kulturlag, Kulturlag, Nyere tid, industrialismen

Brunt, leret muld, homogent. Indeholder enkelte teglstumper. Ses i alle grøfter og felter. Tolkning og datering: Nyere muldlag efter kirkegårdens nedlæggelse 1820erne.

Tegninger: T1

Foto: 0/17,0/18,0/19,0/20,0/21,0/22,0/23,0/24,0/25,0/26,0/27,0/28,0/29

A7

Kulturlag, Kulturlag, Nyere tid, industrialismen

Lag med gulbrunt grus. Ses i alle grøfter og felter. Tolkning og datering: Grus udlagt efter afgravning af overfladen engang i 1800- eller begyndelsen af 1900-årene. Efter kirkegårdens nedlæggelse i 1820erne.

Tegninger: T1

Foto: 0/17,0/18,0/19,0/20,0/21,0/22,0/23,0/24,0/25,0/26,0/27,0/28,0/29

Fundliste

Fund	Materiale	Genstand	Datering	Anlæg
Kampagne: 01-12-2008				
G1	Zoologisk materiale	Menneskeknogler	Historisk tid (1067 -)	A1
G2	Zoologisk materiale	Menneskeknogler	Historisk tid (1067 -)	A2
G3	Zoologisk materiale	Menneskeknogler	Historisk tid (1067 -)	A3
G4	Zoologisk materiale	Menneskeknogler	Historisk tid (1067 -)	A3
G5	Zoologisk materiale	Menneskeknogler	Historisk tid (1067 -)	A3
X1	Zoologisk materiale	Menneskeknogler	Historisk tid (1067 -)	
X2	Zoologisk materiale	Menneskeknogler	Historisk tid (1067 -)	A3
X3	Zoologisk materiale	Menneskeknogler	Historisk tid (1067 -)	A3,A4
X4	Keramik/historisk tid	Kridtpibe	Nyere tid, 1600-1700 tallet	A2
X5	Keramik/historisk tid	Yngre rødgoods, (stjertpottegods) vådglasur, randskår	Nyere tid (1661 -)	A3
X6	Keramik/historisk tid	Keramik diverse	Nyere tid (1661 -)	A3
X7	Keramik/historisk tid	Stentøj, randskår	Nyere tid (1661 -)	A3

Fundbeskrivelse

G1, Menneskeknogler

Historisk tid (1067 -)

Se registreringsark.

Foto: 0/6,0/7,0/8

Anlæg: A1

G2, Menneskeknogler

Historisk tid (1067 -)

Se registreringsark.

Foto: 0/14

Anlæg: A2

G3, Menneskeknogler

Historisk tid (1067 -)

Se registreringsark.

Anlæg: A3

G4, Menneskeknogler

Historisk tid (1067 -)

Se registreringsark.

Foto: 0/17,0/18,0/19,0/20,0/21,0/22

Anlæg: A3

G5

Historisk tid (1067 -)

Felt 2. Menneskeknogler. Opsamlet umiddelbart under G4.

Anlæg: A3

X1, Menneskeknogler

Historisk tid (1067 -)

Felt 1. Løsfund opsamlet i bunke ved siden af opgravning. Dele kan stamme fra registrerede grave.

X2, Menneskeknogler

Historisk tid (1067 -)

Felt 2. Øverste lag. Løsfund opsamlet i bunke ved siden af opgravning samt under undersøgelse af grav G4. Dele kan stamme fra registrerede grave.

X3, Menneskeknogler

Historisk tid (1067 -)

Felt 2. Nederste lag. Løsfund opsamlet under gravning. 1, måske to individer. i

X4, Kridtpibe

Nyere tid, 1600-1700 tallet

Større fragment af kridtpibestilk med ornamentik. 16- eller 1700-tallet

Anlæg: A2

X5, keramik

Nyere tid (1661 -)

3 sideskår af fint magret, yngre rødgoods med rødbrun indvendig blyglasur.

Anlæg: A3

X6, keramik

Nyere tid (1661 -)

Sideskår af fint magret yngre rødgoods uden glasur. Skærven er en anelse grå. Nyere tid? Fundet i sammenhæng med grav G3.

Anlæg: A3

X7, stentøj og div.

Nyere tid (1661 -)

Løsfund i felt 2. A) Side- eller randskår af stentøj med brungrå skærv med brun engobe både ind- og udvendigt. Med trekantmønster. Nyere tid. B) Fragment af middelalderlig tagtegl. Udateret. C) Jernsøm fra kiste. Udateret. Kasseret. D) Jernsøm fra trækiste med træ bevaret. Udateret. E) Jernsøm fra trækiste med træ bevaret. Udateret. F) Fragment af kridtpibe. G) Glasskår. Nyere tid. H) Glasskår med buet kant. Nyere tid. I) Fragment af glimmerskiffer. Udateret. J) Sideskår af fint magret yngre rødgoods uden glasur. Senmiddelalder eller nyere tid. K) Fragment af tegl eller evt. kraftigt skår af yngre rødgoods. Senmiddelalder eller nyere tid.

Anlæg: A3

Tegningsliste

Tegning	Målestok	Type	Anlæg	Fund	Beskrivelse	Dato	Tegner
T1	1:20	Profiltegning	A1,A2,A3, A4,A5,A6, A7		Felt 1: Nordprofil. Felt 2: Plan og nordprofil.	01-12- 2008	Kasper Stjernqvist

Fotoliste

Film	Billed	Motiv	Anlæg	Fund	Filmtype	Dato	Fotograf
0	1	Sct. Peders Kirkeplads med opgravninger mellem Boderne og kirken. Set fra øst.			Digital	24-11-2008	Susanne Outzen
0	2	Sct. Peders Kirkeplads med opgravning mellem Boderne og kirken. Set fra			Digital	24-11-2008	Susanne Outzen

		vest.					
0	3	Sct. Peders Kirkeplads med opgravning mellem Boderne og kirken. Set fra vest.			Digital	24-11-2008	Susanne Outzen
0	4	Sct. Peders Kirkeplads med opgravning mellem Boderne og kirken samt ved hjørnet af vesthuset. Set fra vest.			Digital	24-11-2008	Susanne Outzen
0	5	Langs Vinhuset er der opsat nye gadelygter, hvorimellem der er gravet nye kabler. Set fra syd.			Digital	24-11-2008	Susanne Outzen
0	6	Felt 1. A1 og G1. Set fra syd.	A1	G1	Digital	01-12-2008	Kasper Stjernqvist
0	7	Felt 1. A1 og G1. Set fra syd.	A1	G1	Digital	01-12-2008	Kasper Stjernqvist
0	8	Felt. A1 og G2. Set fra syd.	A1	G1	Digital	01-12-2008	Kasper Stjernqvist
0	9	Oversigt over grøft på sydøsthjørnet af pladsen. Set fra syd.			Digital	01-12-2008	Kasper Stjernqvist
0	10	Oversigt over grøftforløb på nordøsthjørnet af pladsen. Set fra sydøst.			Digital	01-12-2008	Kasper Stjernqvist
0	11	Oversigt over grøftforløb på			Digital	01-12-2008	Kasper Stjernqvist

		nordvesthjørnet af pladsen. Set fra vest.					
0	12	Jordbunke med knogler ca. 5 m syd for tårnets sydvesthjørne. Set fra vest.			Digital	01-12-2008	Kasper Stjernqvist
0	13	Nærfoto af jordbunke med opgravede knogler ca. 5 m syd for tårnets sydvesthjørne. Set fra vest.			Digital	01-12-2008	Kasper Stjernqvist
0	14	Nr. 2 hul til lampe/pullert fra vest syd for kirken. Her ses knogler i profilen: Grav G2. Set fra øst.	A2	G2	Digital	01-12-2008	Kasper Stjernqvist
0	15	Kistespor i lampehul 3 fra vest på sydsiden af kirken. Set fra øst.			Digital	01-12-2008	Kasper Stjernqvist
0	16	Kistespor i lampehul 3 fra vest på syd for kirken. Set fra øst.			Digital	01-12-2008	Kasper Stjernqvist
0	17	Felt 2. Nedgravning med grav G4 i A3. Nærfoto. Set fra syd.	A3,A4,A5,A6,A7	G4	Digital	03-12-2008	Susanne Outzen
0	18	Felt 2. Nedgravning med G4. Nærfoto. Set fra syd.	A3,A4,A5,A6,A7	G4	Digital	03-12-2008	Susanne Outzen
0	19	Felt 2.	A3,A	G4	Digital	03-12-	Susanne Outzen

		Nedgravning med G4. Nærfoto. Set fra syd.	4,A5, A6,A 7			2008	
0	20	Felt 2. Nedgravning med G4 og opsamlet G3. Set fra sydvest.	A3,A 4,A5, A6,A 7	G4	Digital	03-12-2008	Kasper Stjernqvist
0	21	Felt 2. Nedgravning med G4. Set fra sydvest.	A3,A 4,A5, A6,A 7	G4	Digital	03-12-2008	Kasper Stjernqvist
0	22	Felt 2. Nærfoto af G4. Set fra syd.	A3,A 4,A5, A6,A 7	G4	Digital	03-12-2008	Susanne Outzen
0	23	Felt 2. Nedgravning i ca. 2 meters dybde med skeletrester. Set fra syd.	A3,A 4,A5, A6,A 7		Digital	04-12-2008	Birgitte Borby Hansen
0	24	Felt 2. Nedgravning til ca. 2 meters dybde. Set fra syd.	A3,A 4,A5, A6,A 7		Digital	04-12-2008	Birgitte Borby Hansen
0	25	Felt 2. Nedgravning i skydehul. Set fra syd.	A3,A 4,A5, A6,A 7		Digital	04-12-2008	Birgitte Borby Hansen
0	26	Felt 2 med kig til grøft mod kirken. Set fra syd.	A3,A 4,A5, A6,A 7		Digital	04-12-2008	Birgitte Borby Hansen
0	27	Felt 2 med kig til grøft op mod kirken. Set fra syd.	A3,A 4,A5, A6,A 7		Digital	04-12-2008	Birgitte Borby Hansen
0	28	Nord, øst og sydprofiler i felt 2. Set fra vest.	A3,A 4,A5, A6,A 7		Digital	04-12-2008	Birgitte Borby Hansen

0	29	Nord, øst og sydprofiler samt flade i felt 2. Set fra vest.	A3,A4,A5,A6,A7		Digital	04-12-2008	Birgitte Borby Hansen
0	30	Felt 2. Set fra sydøst.			Digital	04-12-2008	Birgitte Borby Hansen
0	31	Opgravning op mod kirken. Set fra sydvest.			Digital	04-12-2008	Birgitte Borby Hansen